

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року)

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Білоруський торговельно-економічний університет
споживчої кооперації**

**Карагандинський економічний університет
Казспоживспілки**

Таджицький державний університет комерції

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339:004.738.5(063)
M52

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директор навчально-наукового інституту бізнесу та сучасних технологій ПУЕТ;

П. Ю. Балабан, к. е. н., професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісця, к. е. н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Полтава, 27–28 квітня 2021 року). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 254 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-410-9

У матеріалах XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери й інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу й торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-410-9

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021

**Высшее учебное заведение Укоопсоюза
«ПОЛТАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ЭКОНОМИКИ И
ТОРГОВЛИ» (ПУЭТ)
Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации
Карагандинский экономический университет
Казпотребсоюза
Таджикский государственный университет коммерции**

СЕТЕВОЙ БИЗНЕС: СТАНОВЛЕНИЕ, ПРОБЛЕМЫ, ИННОВАЦИИ

**МАТЕРИАЛЫ
XI МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
ИНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦИИ**

(г. Полтава, 27-28 апреля 2021 года)

**Полтава
ПУЭТ
2021**

Редакционная коллегия:

- А. А. Нестуля**, д. и. н., профессор, ректор Высшего учебного заведения Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли» (ПУЭТ);
А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент кафедры товароведения, биотехнологии, экспертизы и таможенного дела, директор учебно-научного института бизнеса и современных технологий ПУЭТ;
П. Ю. Балабан, к. э. н., профессор, заведующий кафедрой предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
В. И. Мисюкевич, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
Ю. В. Иванов, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
Е. Н. Михайленко, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ;
В. В. Лисица, к. э. н., доцент кафедры предпринимательства, торговли и биржевой деятельности ПУЭТ.

Сетевой бизнес: становление, проблемы, инновации : материалы XI Международной научно-практической интернет-конференции, (г. Полтава, 27–28 апреля 2021 года). – Полтава : ПУЭТ, 2021. – 254 с. – Текст на укр., рус., англ. языках.

ISBN 978-966-184-410-9

В материалах XI Международной научно-практической интернет-конференции рассмотрены актуальные проблемы развития сетевого бизнеса в Украине и зарубежных странах в условиях глобальных экономических изменений.

Научные исследования авторов направлены на выяснение современного состояния и перспектив дальнейшего развития торговой сферы и других видов экономической деятельности, трансформационных процессов в потребительской кооперации, структурных изменений рынка под влиянием сетевых операторов, проблем маркетинга и менеджмента торговых предприятий, выявление аспектов инновационного развития сетевого бизнеса и торговли и проблемных вопросов подготовки специалистов торговли, качества и конкурентоспособности товаров в глобальной экономике.

УДК 339:004.738.5(063)

*Материалы печатаются в авторской редакции языками оригиналов.
За изложение, содержание и достоверность материалов несут
ответственность авторы.*

Таким образом, анализ современных концепций показывает, что многие вопросы управления и оценки качества образования остаются открытыми. С учетом меняющихся внешних условий вузам необходимо систематически пересматривать внутренние механизмы оценки качества, контроля и мониторинга для принятия объективных управленческих решений.

Список использованных информационных источников

1. Каланова Ш. М. Тотальный менеджмент качества в высшем образовании / Ш. М. Каланова, В. К. Бишимбаев. – Астана : Издательство «Фолиант», 2006. – 476 с.
2. Официальный сайт Европейской Ассоциации университетов [Электронный ресурс]. – URL: <https://eua.eu/> (дата обращения: 20.04.2021). – Название с экрана.
3. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) – Brussels, Belgium. – 2015. – P.31.

***Ю. В. Иванов, к. е. н., доцент
ПУЕТ, м. Полтава***

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Останнім часом у галузі вищої освіти України ми спостерігаємо, що обсяг пропозиції освітніх послуг вищими навчальними закладами усіх форм власності суттєво перевищує існуючий попит. З одного боку це пояснюється кількістю закладів освіти, з іншого – зменшення кількості абітурієнтів (випускників шкіл які реєструються і успішно проходять зовнішнє незалежне оцінювання). В результаті цього виникає ситуація, коли забезпечення набору студентів і ефективне функціонування будь-якого вузу стає неможливим без впровадження в життя заходів, що відносяться до спеціальних питань маркетингових досліджень.

В умовах, що склалися, в числі ключових проблем розвитку, з якими стикається сектор вищої освіти в умовах транзитивної економіки, особливе місце займає забезпечення високої конкурентоспроможності освітніх послуг. Конкурентоспроможність виступає в розумінні наявної здатності ВНЗ досягти на ринку

освітніх послуг істотних переваг перед іншими закладами вищої освіти, що надають аналогічні за призначенням, об'єму і змісту освітні послуги. Саме це і пояснює необхідність пошуку сучасних підходів і способів до формування конкурентних стратегій ВНЗ, виявлення і систематизації основних чинників, що впливають на якість і вартість здобуття вищої професійної освіти.

Останнім часом з проблеми конкурентоспроможності товарів і послуг проведена значна кількість досліджень, результатом яких стали публікації праць значної кількості науковців: Балабанова Л. В., Багієв Г. Л., Горбаль Н. І., Гринько Т. В., Кіперман Г. Я., Кузьмін О. Є., Пеліхов Є. Ф., Сомова О. Є., Сумець О. М. та інших учених.

На відміну від інших галузей знань, що мають глибокі історичні традиції, проблеми вищої освіти в умовах ринкових відносин, що склалися в Україні, відносяться до «молодої», а тому, маловивченої галузі знань. Багато хто з даних проблем ще знаходиться у стадії постановки і обґрунтування, встановлення понять і структури, розробки моделей і методів формування. Відсутні єдині думки з приводу тлумачення цілого ряду визначальних положень і понять теорії конкурентоспроможності вищих навчальних закладів. Як показав аналіз існуючої літератури, багато аспектів конкурентоспроможності освітніх послуг ВНЗ, залежно від кон'юнктури освітнього ринку залишаються ще мало дослідженими. Найбільш гострий характер питання конкурентоспроможності ВНЗ має у секторі комерційної (контрактної) освіти.

Розглядаючи питання конкурентоспроможності насамперед важливо мати на увазі, що на різних рівнях національної господарської системи поняття конкурентоспроможності характеризується різними критеріями, а отже ця категорія повинна і аналізуватися і оцінюватися по різному.

В цілому можна виділити три рівні аналізу й оцінки конкурентоспроможності:

- мікрорівень (конкретні види продукції, виробництва, підприємства),
- мезорівень (галузі, корпоративні об'єднання підприємств і фірм конгломератного типу) і

- макрорівень (національні господарства окремих країн і їхніх об'єднань).

Відповідно різноманіття конкурентних характеристик і факторів, їх визначальних, умовно можна розділити на:

- мікрорівневі (якість і ціна продукції),
- мезорівневі (стан галузей (підприємств), що забезпечують стійке поліпшення показників ефективності використання наявних виробничих ресурсів техніко-економічну динаміку їхньої продукції) і
- макрорівневі (загальний стан господарської системи, її збалансованість, інвестиційний клімат, податковий режим, стан національного науково-освітнього комплексу і технічної бази).

Така структура дозволяє більш чітко підійти до аналізу цієї складної категорії. При цьому кожний з перерахованих рівнів конкурентоспроможності описується окремим набором показників.

Конкурентоспроможність властива всім елементам економічної системи, однак, виявляється в ситуаціях конфлікту, результатом якого повинно стати перерозподіл долі ринку між його учасниками.

Саме досліджуючи фактори конкурентоспроможності та їх вплив на діяльність закладів вищої освіти дозволить їм формувати ефективні стратегії розвитку та досягнення поставлених цілей.

М. В. Панфилова, магістр-асистент;

З. З. Саидова, асистент;

*Ш. К. Абдуганиев, магістр-старший преподаватель
ИЭТ ТГУК, г. Худжанд*

ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА В ОБРАЗОВАНИИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

Как отметил в своем Послании Лидер нации – основатель мира и национального Единства Президент Республики Таджикистан Эмомали Рахмон человеческий капитал как мощный индикатор способствует развитию инноваций и новых технологий, и поэтому необходимо побуждать молодежь к освоению

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇН СВІТУ: СУЧАСНИЙ СТАН І ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ 5

<i>Абдугаффоров А., Мамаджанов Ф. Ф.</i> Стратегическое управление в условиях современной экономики	5
<i>Алиджанов Д. А., Шаропов М.</i> Теоретические аспекты импортозамещающего экономического роста.....	8
<i>Алиева Г. И.</i> Конкурентоспособность как основа управления развитием региона	12
<i>Аминова Ф. М.</i> Роль промышленного потенциала Согдийской области в развитии национальной экономики	15
<i>Ахмедова З. А., Олимова Ф. А.</i> Социально-экономическое развитие региона (туристический аспект).....	18
<i>Ахмедова З. А., Олимова Ф. А.</i> Состояние и перспективы развития промышленного предпринимательства в республике Таджикистан.....	21
<i>Бабаджанов Д. Д., Ахророва Н. Р.</i> Роль строительных услуг в современной мировой экономике	24
<i>Бобоев Г. Г.</i> Роль женщин-предпринимателей на рынке труда в странах Центральной Азии	28
<i>Брацун А. О.</i> Перехід на цифрові платформи – майбутнє роздрібної торгівлі.....	32
<i>Ишанова У. У., Джураева З. А.</i> Повышения конкурентоспособности экономического потенциала региона.....	34
<i>Комарова Г. Б., Ишанова У. У.</i> Теоретические основы развития экспортного потенциала национальной экономики....	38
<i>Куканов С.</i> Развитие банковской системы как основа экономики государства	41
<i>Любимов М. О., Назарова О. С., Новошицкий А. В.</i> Проблемы гармонізації системи публічних закупівель в Україні зі стандартами ЄС	45

<i>Негматуллоев М.</i> Роль и назначение международных стандартов бухгалтерской отчетности	48
<i>Овсієнко А. М.</i> Малий та середній бізнес у структурі суб'єктів господарювання: тенденції розвитку	52
<i>Стеценко В. В., Максимчук П. В.</i> Актуальні аспекти гендерної нерівності: причини та наслідки для сучасної економіки	54
<i>Тухсанбоева Х. М.</i> Теоретические основы зонирования и мониторинга социально-экономического развития региона.....	57
<i>Фісанович О. К., Логвин М. М.</i> Рекреаційний потенціал Полтавського регіону та особливості його використання в туризмі	61
<i>Шалева О. І.</i> Сучасні тенденції розвитку мобільної комерції	63
<i>Шубіна Л. Ю., Чорна Т. О.</i> Шляхи забезпечення продовольчої безпеки України.....	67
<i>Юрко І. В., Кийко А. І.</i> Використання соціальної складової в проектах торговельного підприємництва	71

**СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ТОРГІВЛІ 75**

<i>Газибеков С. А., Абдусаттарова Р. Ш.</i> Проблема дефицита квалифицированных кадров в Республике Таджикистан	75
<i>Азимов А. Дж., Ахмедов К. А.</i> Актуальность подготовки высококвалифицированных специалистов на рынке труда Таджикистана.....	79
<i>Джабборов А. А., Абдузхурова З. Б.</i> Анализ изучения языков программирования в современных условиях.....	82
<i>Есенбаева Г. А., Какенов К. С.</i> Качество образования в вузе как объект управления и оценки.....	85
<i>Іванов Ю. В.</i> Конкурентоспроможність закладів вищої освіти України	88
<i>Панфилова М. В., Саидова З. З., Абдуганиев Ш. К.</i> Цифровая экономика в образовании Республики Таджикистан	90

**СЕКЦІЯ 3. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ПІД ВПЛИВОМ
МЕРЕЖЕВИХ ОПЕРАТОРІВ. СПОЖИВЧА
КООПЕРАЦІЯ ЯК МЕРЕЖЕВА СИСТЕМА ТОРГІВЛІ.....94**

Балабан П. Ю., Балабан М. П. Соціальна орієнтація і прибуткова діяльність споживчої кооперації в умовах конкуренції..... 94

Балабан П. Ю., Балабан М. П., Курлейко Б. А., Твердохліб С. Ф. Кооперативний рух в глобалізованій економіці 97

Деценя С. А., Яцевич Н. В. Инновационная деятельность организации: сущность и особенности осуществления в торговой деятельности потребительской кооперации Республики Беларусь..... 100

**СЕКЦІЯ 4. МАРКЕТИНГ І МЕНЕДЖМЕНТ
ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ 103**

Vlasenko V. A., Bondar-Podgurska O. V., Paintsil Isaac Features of functioning of corporate governance system in Ghana in the context of market transformations 103

Власенко В. А., Коваленко О. М. Особливості процесу управління конкурентоспроможністю торговельних підприємств в умовах ринкових трансформацій..... 106

Kostov Ivan The impact of liquidity on profitability in Bulgarian automotive sector..... 110

Макарова Н. Н. Оценка факторов внешней и внутренней среды организации 114

Макарова Н. Н. К вопросу о разработке стратегии деятельности организации торговли..... 117

Пивоварська К. С. Деякі проблеми впровадження україномовних версій сайтів інтернет-магазинів 120

Raykov, E.R. Possible variations in assessing company's market value in terms of the required rate of return 122

Трайно В. М. Послуга як складова товару..... 125

Філіна С. В., Валієва Д. М., Майборода О. В. Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством в умовах активного впливу зовнішнього середовища 127

<i>Філіна С. В., Дудка Н. Ю., Гребенюк Д. С.</i> Поняття і роль системи управління кар'єрою управлінського персоналу підприємства як частини системи управління персоналом.....	131
<i>Філіна С. В., Лукіна О. О., Супруненко А. Є.</i> Теоретичні аспекти управління персоналом підприємства.....	134
<i>Шимановська-Діанич Л. М., Філіна С. В., Корецька Н. В.</i> Теоретичні аспекти управління розвитком підприємства.....	137

СЕКЦІЯ 5. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МЕРЕЖЕВОГО БІЗНЕСУ ТА ТОРГІВЛІ 141

<i>Гурская С. П., Михарева В. А.</i> Правовые вопросы деятельности интернет-магазинов в Республике Беларусь	141
<i>Ищайкин Т. Є., Місюкевич В. І.</i> Перспективи розвитку електронної торгівлі в умовах пандемії COVID-19	144
<i>Каримов И. И.</i> Оптимизация демографических моделей в размещении сетевого бизнеса и торговли в СНГ	148
<i>Каримова И. И.</i> Особенности современной политики социальной инфраструктуры в условиях трансформационного периода.....	151
<i>Краус К. М., Краус Н. М.</i> Стиль поведінки покупців покоління бейбі-бумерів, X, Y, Z в сучасній електронній комерції	155
<i>Латинова П. О., Панфилова М. В., Саидкамолова Ш. Э.</i> Развитие сетевой торговли в условиях рыночной экономики	160
<i>Лісіца В. В.</i> Напрями розвитку логістичної діяльності мережевого ритейлу за сучасних умов.....	163
<i>Михайленко О. М., Кобилко С., Нонік В.</i> Рітейл під час пандемії	166
<i>Олексин І. І.</i> Напрями цифровізації українського ритейлу	169
<i>Почоева М. А., Абдурахмонов М. Н.</i> Поддержка сектора малого бизнеса со стороны правительства РТ	173
<i>Садыкова Г. И.</i> Специфические особенности услуги общественного питания в условиях инновационного развития рынка услуг	177
<i>Саидова З. З.</i> Информационное общество и мировоззренческая культура личности	180

**СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ТА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВАРІВ В
ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ 184**

<i>Ковачевич М. М.</i> Торговый баланс и прямые иностранные инвестиции в Болгарии в условиях COVID-19.....	184
<i>Абдуганиев Ш. К., Панфилова М. В.</i> Особенности развития рынка туристических услуг в Республике Таджикистан	187
<i>Гайденко Є. Ю.</i> Класифікація факторів конкурентоспроможності української медової продукції на ринках світу.....	190
<i>Дробиш Л. В., Карпенко Ю. В.</i> Якість туристичних послуг як чинник прибутковості туристичних підприємств	193
<i>Єдіна А. В., Капліна А. С.</i> Хостел-мережі – альтернатива традиційним засобам розміщення в Україні.....	197
<i>Звягольська І. М.</i> Вплив водного фактору на стан здоров'я подорожуючої людини: медико-мікробіологічні аспекти.....	200
<i>Какенов К. С., Есенбаева Г. А.</i> Основные направления развития информационного обеспечения стандартизации в РК	204
<i>Карабаева А. Е.</i> Продовольственная безопасность и её состояние в условиях глобальной пандемии	207
<i>Каримова Б. Н.</i> Определение кислотности хлеба различных производителей	211
<i>Карпенко В. Д.</i> Управління якістю як основа конкурентоспроможності закладу готельно-ресторанного бізнесу.....	214
<i>Кобищан Г. Д., Басова Ю. О., Губа Л. М.</i> Інновації в текстильному виробництві	218
<i>Косирнікова В. Ю., Капліна А. С.</i> Якість надання послуг – фактор привабливості туристичного комплексу в Черкасах....	222
<i>Мороз С. Е., Калашиник О. В., Кириченко О. В.</i> Тенденції ринку ламінованого підлогового покриття в Україні	225
<i>Нижзов Д. С.</i> Управление конкурентоспособностью супермаркетов экспертным методом.....	229

Ткаченко А. С. Застосування біодеградабельних матеріалів для пакування харчових продуктів	233
Телеген Д. Е., Какенов К. С. Развитие системы менеджмента РК – основа повышения глобальной конкурентоспособности.....	236
Файзиева А. Т. Роль и значение агропромышленных предприятий в развитии национальной экономики Республики Таджикистан	240
Шуканов П. В., Харенко К. Є., Стешіна Е. І. Сучасні особливості та перспективи розвитку туризму у Чернівецькій області	243
Юдічева О. П. Значення сортового аромату винограду для ідентифікації вина.....	246

Наукове видання

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 14,8.
Тираж 8 пр. Зам. № 189/1878.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*